

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXIX.

ČÍSLO 6

JÚN 2021

Duchovná rodina

Slávnosť birmovania - Tretí rád mariánok - Piaristická fraternita
Kňazské vysviacky - Normálny život - Mučený Dostojevskij - Svätí spolu

Turice, farský kostol v Prievidzi, uvoľňovanie protipandemických opatrení, 23. mája 2021

Dali ste sa zviest'?

Hovorí sa, že rodinu si človek nevyberá. Myslí sa tým ale pokrvná rodina, tá, do ktorej sa človek rodí. Tú si ozaj nik nevie vybrať. Okrem narodenia je však ešte i iný spôsob, ako sa stať súčasťou rodiny - človek sa tam môže priženit' alebo vydat'. A tak sa jedna rodina rozrastie o ďalšiu skrze spoločné „áno“ muža a ženy.

Ako je však to s duchovnou rodinou? Do tej sa človek tiež musí narodiť? Odpoveď znie áno. Ale ide o narodenie sa „zhora“, čiže o narodenie sa „z vody a z Ducha“ (Jn 3, 1 - 8). To „zhora“ môže hovoriť o slobodnej vôli, v ktorej sa človek rozhodne vstúpiť do rodiny skrze nové narodenie v krste. Táto rodina má jedného Ducha, kým pokrvná rodina má jednu krv.

Členom duchovnej rodiny sa teda človek stáva narodením (z vôle svojej alebo z vôle rodičov). Ale hneď je pozvaný aj k zásnubám, kde sa o našu ruku a naše vyslovené „áno“ uchádza Kristus - ženích, ktorému niet páru. Ponúka snubný prsteň a pýta sa nás podobne, ako sa pýta chlapec dievčaťa: „Vezmeš si ma? Budeš len moja?“

V tom kladení otázky je naozaj romantik, pretože snubný prsteň skrýva pre niekoho do krásy poľného kvetu alebo spevu vtákov (porov. Ž 19, 2 - 5), pre niekoho ho ukryje v tichu samoty pod figovníkom (porov. Jn 1, 48), pre iných do hĺbky studne a potom huncútsky poprosí o vodu: „Daj sa mi napit'!“ (Jn 4,7), za niekým príde priamo do jeho práce (porov. Mt 4,18), iného zas čaká so snubným prsteňom v chráme, do ktorého chodí celý svoj život (porov. Lk 2, 25 - 38). Zalúbené čaká; nenalieha, ale neúnavne vábi. Takému snúbencovi sa nedá odolať. („Zvádzal si ma, Pane, a ja som sa dal zviest'.“ - Jer 20,7). A chodiť s ním je naozaj radosť úplná (Jn 17, 1-13).

Aj vy ste sa už dali zviest'? Dovolili ste sa mu zmocniť sa vášho srdca? Ak nie,

neváhajte. Neolútuje. Byť členom jeho rodiny má okrem iného jednu nesmiernu výhodu - nebeské rodinkárstvo, istý „flek“ v rodinnom podniku „pripravenom pre nás od stvorenia sveta“ (Mt 25,34). A to len preto, že sme tej istej krvi - či vlastne toho istého Ducha - ako On.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Ilustrácia: Luboš Žabenský

CHARITA – DOM SV. VINCENTA

Postupný návrat do bežnej prevádzky
Nocľaháreň, ktorú prevádzkuje Charita - dom sv. Vincenta, bola ľuďom bez domova k dispozícii aj v apríli a prvej polovici mája. Po ukončení núdzového stavu sa na letné obdobie prerušuje jej prevádzka a opäť bude spustená na zimné obdobie od začiatku októbra. Samozrejme, ľudia v núdzi môžu počas celého roka využiť služby útulkov a ďalších sociálnych zariadení.

Po ukončení núdzového stavu charita obnovuje príjem šatstva. „Darcovia môžu šatstvo priniesť v pracovné dni od 8:00 do 13:00 do budovy charity na Košovskej ceste 19 v Prievidzi. S ohľadom na naše kapacitné možnosti prijímame nateraz výlučne sezónne šatstvo - letné oblečenie s prioritou odevov a obuvi pre mužov. Vítané sú od dobrodincoŕ aj dary hygienických potrieb - toaletný papier, mydlá, saponáty, čistiacie prostriedky, dezinfekčné prostriedky, jednorazové holiace strojčky,“ hovorí Milan Petráš, riaditeľ charity.

V prevádzke zostáva nízkokoprahové denné centrum, kde majú klienti možnosť od 10:00 využiť možnosti hygienickej očisty. Výdaj stravy je denne v čase od 10:30 do 11:30. Charita tiež v súčinnosti s mestom zabezpečuje stravu pre klientov, ktorí sú z dôvodu ochorenia alebo ukončenia hospitalizácie v karanténnych miestach, v bunkách za budovou charity.

Pripravujú rekonštrukciu strechy

Mesto Prievidza vyhovel žiadosti neziskovej organizácie Charita - dom sv. Vincenta. Budovu na Košovskej ceste, v ktorej od roku 2012 poskytuje sociálne služby,

Charita v bežnej prevádzke

Uvoľňovaniu protiepidemických opatrení sa postupne prispôbuje aj Charita - dom sv. Vincenta. Bude opäť prijímať sezónne letné šatstvo a hygienické potreby. Po odkúpení budovy od mesta pripravuje rekonštrukciu strechy.

samospráva organizácii odpredala za symbolické jedno euro. V budúcnosti ju nezisková organizácia môže využívať len na sociálne a charitatívne aktivity. Charita sa zaviazala tento rok na budove zrekonštruovať strechu za najmenej 14 500 €, realizácia prác je naplánovaná na záver augusta a úvod septembra.

Hľadajú dobrovoľníkov

Riaditeľ organizácie pri otázke na aktuálne potreby opäť pripomína nevyhnutnosť spolupráce s dobrovoľníkmi. „Stále platí, že hľadáme dobrovoľníkov na zabezpečovanie výdaja stravy cez víkendy. Počas pandémie naši dobrovoľníci z rôznych dôvodov nedokážu pokryť služby tak ako v minulosti. Veľmi radi by sme preto našli ďalších ochotných dobrovoľníkov na dlhodobú spoluprácu,“ vysvetľuje. Dobrovoľníci sa môžu ozvať telefonicky na číse 0905 951 854 alebo e-mailom na charitapd@gmail.com.

Stále fungujú charitné žetóny

Charita - dom sv. Vincenta ďakuje všetkým dobrodincom, ktorí ju počas druhej vlny pandémie koronavírusu podporovali rôznymi formami - či už hmotne, finančne alebo modlitbou.

Aj v budúcnosti uvíta pomoc a podporu. Finančne je núdznych možné podporiť aj cez charitné žetóny, ktoré sa vydávajú v prievidzských kostoloch, a charita za ne vydáva teplé jedlo, prípadne darom na číslo účtu SK70 1100 0000 0029 2885 1485.

Alojz Vlčko

Sviatosť birmovania prijalo 50 birmovancov

V nedeľu 30. mája bola v Prievidzi vyslúžená sviatosť birmovania 50 birmovancom. Slávnosť sa konala v Kostole sv. Terézie z Lisieux na Zapotôčkoch. Hlavným celebrantom bol generálny vikár Banskobystrickej diecézy Mons. Branislav Koppál.

Birmovanci sa na prijatie sviatosti kresťanskej dospelosti pripravovali zväčša - keďže to situácia nedovoľovala inak - online. Každý z kostolov, odkiaľ prichádzali, zastupoval jeden z tamojších kňazov. Z farského kostola z Prievidze - mesta to bolo Marek Sabol, od piaristov P. Michal Paluch, SchP a zo Zapotôčkov Libor Straka. Do vnútra kostola sa kvôli protipandemickým opatreniam dostali len birmovanci a ich birmovní rodičia, ostatní rodinní príslušníci a priatelia mohli stream sv. omše sledovať cez internet.

Mons. Branislav Koppál mladým v homílii vysvetlil, že meno Kristus znamená pomazaný a že pomazanie, ktoré bude o chvíľu udelené aj im, je jedným z najdôležitejších sviatosťných znakov v Cirkvi. „Čo znamená byť dospelým? Raz som sa na to spýtal detí na detskej sv. omši a jedno z nich mi povedalo, že dospelý už nemusí robiť, čo mu

káže mama. Ja by som to ešte trochu obrátil. Byť dospelým znamená, že už nepotrebujem, aby mi mama niečo kázala. Sám viem posúdiť, čo by som mal spraviť a čoho sa vyvarovať. A to je tá dospelosť, že nám viac druhí nemusia hovoriť, čo máme robiť, ale my to už vieme. A vieme to správne. Je to ale jedna z najťažších vecí - brať aj Božie príkazy nie ako niečo, do čoho sa mi nechce, ale ako niečo, čo je pre mňa potrebné. A Duch Svätý, ktorého dnes prijímate, vám môže pomôcť spolupracovať s tou milosťou, aby ste sa celý život učili správne chápať Božie slová a uplatňovať ich vo svojom živote,“ povedal Koppál.

Po skončení sv. omše sa birmovanci spoločne s kňazmi odfotili a rozišli sa do svojich domovov. Veríme, že prijaté dary a milosti v nasledujúcich rokoch bohato zúročia.

Petra Humajová

Blahoželanie

Na Vigíliu Turíc, 22. mája 2021, zložila svoje prvé sľuby v Spoločnosti sociálnych sestier naša bývalá redaktorka **Zuzana Škrinárová**. Na životnej ceste, pre ktorú sa rozhodla, jej želáme veľa Božieho požehnania!

Redakcia Bartolomeja

"Nech naše srdce naplní túžba, aby sa každá sociálna sestra stala príbytkom Ducha lásky."
(sr. Margita Šlachetová, zakladateľka)

Zuzana Škrinárová

S vďačnosťou Bohu túžim odpovedať na jeho lásku zložením prvých sľubov v Spoločnosti sociálnych sestier

Vigília Turíc 22. mája 2021

Farský kostol sv. Mikuláša
v Podunajských Biskupiciach

"Páne, ja hľadám Kráju Kráľ"

Novinky z piaristickej školy

Deti súťažili

Len čo koncom apríla nesmelé slniečko konečne zohrialo náš školský dvor, deti z družiny si zmerali sily v piartrojboji. Športové disciplíny zamerané na rozvoj rôznych pohybových zručností preverili ich vytrvalosť a súťaživosť. O ich zápale a šikovnosti svedčí aj to, že až 30 detí vystúpilo na stupne víťazov. Radosť z pohybu, sladkú odmenu a pekné popoludnie strávené s kamarátmi však vyhrali všetci.

Treasure Hunt - Hľadanie pokladu

V pondelok 26. apríla sme v našej škole privítali žiakov druhého stupňa ZŠ a nižšieho gymnázia. Po takej dlhej a náročnej dobe dištančného vzdelávania si všetci uvedomujeme, že deti teraz potrebujú niečo úplne iné ako doháňanie zameškaného učiva. Namiesto toho ich vedieme k fyzickej aktivite, k budovaniu vzťahov medzi sebou, k tráveniu času vonku a hranie sa so svojimi kamarátmi. Naši

maturanti preto pripravili svojim mladším spolužiakom (5.A a triede sekunda) hru s názvom „Treasure Hunt“ - Hľadanie pokladu. Skombinovali zaujímavé vedomostné a logické úlohy s anglickým jazykom. Odmenou im bola radosť a nadšenie detí, ktoré si hru naplno užili.

Autorka TRIP-u na hodine literatúry

Žiaci 5.B na našej ZŠ počas online vzdelávania nezaháľali a v prvom polroku sa im podarilo prečítať spoločne knihu, ktorú dostali ako dar od rodičov jedného zo žiakov. Vybraný titul českej spisovateľky Zuzany Holasovej TRIP alebo Podivuhodné putovanie púšťou, označovaný literárnou kritikou za „českú Narniu“, deti zaujal, a tak sa už viac ako mesiac spolu so svojou učiteľkou slovenského jazyka a literatúry pokúšali virtuálne spojiť s jeho autorkou. Keď sa im to konečne v piatok 30. 4. 2021 podarilo, v triede zavládlo nadšenie. Na hodine literatúry mohli mať skutočnú autorku diela, ktoré čítali a na ktoré sa, samozrejme, aj pýtali. Prekvapením pre nich bolo, že hoci Zuzana Holasová píše knihy pre deti, je to už staršia pani, ktorá svoje prvé knihy písala ešte na písacom stroji. Vo svojich odpovediach na zvedavé

Po návrate z dištančného vzdelávania maturanti pripravili piatokom hru Hľadanie pokladu

Piatoci pripravili bábkové divadlo Romulov príbeh pre spolužiakov z vedľajších tried

otázky detí sa priznala, že námety na svoje knihy jej „ako kĺbko vkladá Niekto do dlaní“ a ona potom z neho už len odmotáva niť svojich textov. Deti veľmi povzbudila k čítaniu kníh a aj k vlastnej literárnej tvorbe.

Veríme, že toto stretnutie s literárnou autorkou nebolo posledné a že sa s ňou ešte stretneme so záujemcami o čítanie na našom Čitateľskom krúžku.

Romulov príbeh

V rámci hodín literatúry dostali piataci za úlohu zdramatizovať krátky prozaický text od Bruna Ferrera Romulov príbeh. Časť z nich pod vedením Jakuba Vážana sa rozhodla nechať tento svoj „scenár“ len v písomnej podobe, ale najskôr ho cez Zoom nahrali ako rozhlasovú hru a po návrate do školy ho zinscenovali aj ako bábkové divadlo. V stredu 5. mája na toto predstavenie pozvali svojich spolužiakov z vedľajších tried (2.B, 5.B a 4.B) a predstavenie im zahrali. Zaujímavosťou je, že si preň skomponovali aj vlastnú hudbu, ktorú jej autor Jakub Danko hral počas predstavenia naživo.

Občianska náuka v exteriéri

V stredu 12. mája sme využili s triedou 6. A slnečné dopoludnie a uskutočnili hodinu občianskej náuky vonku. Cieľom bolo

spoznávanie kultúrnych pamiatok a pamätných tabulí v meste, pričom žiaci riešili úlohy - hádanky. Zostal nám čas aj na spoločné rozhovory a oddych.

Zvieratá z 5.A

Dištančné vzdelávanie a každodenné používanie informačných technológií malo bezpochyby aj pozitívny prínos. Žiaci si do značnej miery vylepšili svoje prezentačné zručnosti, čo mohli následne ukázať aj pri realizácii svojich projektov s názvom „My animal“. Na fotografiách je malá ukážka z hodiny anglického jazyka v 5.A triede.

Spúšťame školské podcasty

Počas pandémie niektorí žiaci nelenili, ale tvorili a vznikli z toho zaujímavé zvukové nahrávky. Rozhodli sme sa ich zverejniť, čím by sme chceli nadviazať na tradíciu časopisu CoolSchool, avšak v novej forme. Preto Vám prinášame CoolSchool podcasty, nájdete ich už aj na Spotify.

-ph-

Prezentácie o zvieratách na hodine anglického jazyka

Šiestaci zažili Občiansku náuku v exteriéri a spoznávali pamiatky v našom meste

Úvod verejnej časti liturgie

Znova sa vraciame k popisu svätej božskej liturgie sv. Jána Zlatoústeho. Popis toho, čo sa deje „za zatvorenými dverami“, čiže v neverejnej časti liturgie - proskómídie - sme priniesli v marcovom čísle. Pamätajme, že liturgia sa už začala - neverejne, vyjadrujúci skrytý život Ježiša Krista. A teraz prichádza jej verejná časť, ktorá sa delí na liturgiu katechumenov a liturgiu verných.

Najprv kňaz okiada celý chrám a ľudí v ňom, pričom sa modlí (spamäti) 51. žalm. Potom odovzdá kadidlo, prichádza k oltáru a potichu sa modlí k Svätému Duchu: „Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, ktorý si všade a všetko naplňuješ, poklad dobra a darca života, príd' a prebývaj v nás. Očisť nás od každej poškvry a spas, Dobrotivý, naše duše.“

Stat' sa súčasťou kráľovstva

Následne robí kňaz dvakrát veľkú poklonu, hovoriac: „Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľudom dobrej vôle,“ a pobozká Evanjeliár: „Pane, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.“ Teraz berie do rúk Evanjeliár, robí ním kríž nad oltárom a ... „Požehnané kráľovstvo Otca i Syna i Svätého Ducha teraz i vždycy i na veky vekov“ - jeho prvé mohutné zvolanie sa ozýva chrámom. Tým vtáhuje ľud priamo k podstate. To čo sa tu teraz bude diať, je nebeské kráľovstvo sprítomnené medzi ľuďmi na zemi.

Kňaz a prítomný ľud sa stávajú súčasťou nebies a nebesia sú sprítomnené na zemi, a to všetko sa koná v spoločenstve najsvätejšej Trojice. Ľud na toto zvolanie odpovedá hlasitým „Amen“. Amen, staň sa, lebo cieľ ľudského putovania je stať sa súčasťou kráľovstva Otca i Syna i Svätého Ducha.

Ako by mohla naša prítomnosť v nebi byť bez spevu? Ved' aj anjeli ustavične spievajú a volajú na Božiu slávu. A tak ľud spolu s kňazom, napodobňujúc anjelov, celú liturgiu neprestajne, od prvého zvolania až po záverečné „Amen“, spieva. Jedine homília kňaza je výnimkou.

Množstvo prosieb

Kňaz (alebo diakon) po urobení znamenia kríža Evanjeliárom začína prednášať súbor prosieb, ktoré nazývame Ekténia. Ekténií je viacero.

Na začiatku liturgie je Veľká ekténia - veľká preto, že je dlhá a obsahuje mnoho prosieb. Začína sa výzvou pre ľud „Modlime sa v pokoji k Pánovi“, a potom pokračujú prosby za pokoj a spásu duší, za mier na celom svete, za blaho Cirkvi, za jednotu, za svätý chrám a za ľudí doň vstupujúcich, za pápeža, za biskupov, za tých, ktorí spravujú a ochraňujú našu krajinu, za mesto (obec), za všetkých tam žijúcich, za priaznivé počasie, za úrodu, za cestujúcich, chorých, trpiacich a zajatých, za oslobodenie od všetkého nášho zármutku, hnevu a núdze „...modlime sa k Pánovi“ (csl. „... Hospodi pomolimsja“). A ľud za každou prosbou odpovedá „Pane zmiluj sa“ (csl. „Hospodi pomiluj“). Lebo všetko dobro má pôvod v Božej milosti. Ak sa slúži liturgia za zosnulých, pridávajú sa ešte prosby za nich.

Ekténia sa končí spomenutím Bohorodičky Márie a všetkých svätých, a tým, aby sme seba a svojich bližných oddali Kristovi. Ľud odpovedá: „Tebe, Pane.“ Potom nasleduje zvolanie na slávu, česť a poklonu Najsvätejšej Trojici. Ľud na to odpovie „Amen“ a začína spievať antifóny - časti žalmov. O tom viac nabadúce.

Jozef Durkot,
farár gréckokatolíckej farnosti

Pochované detstvo

Veľa detí v Burkine Faso musí pracovať v podzemných tuneloch baní, aby prežili. Pri tom riskujú všetko. Iba kvalitné školské vzdelanie im môže z dlhodobého hľadiska zlepšiť život.

Na kolenách a so skloneným chrbtom Moussa vylamuje krompáčom veľké kamene zo steny. Stovky ton zeme sú nad chlapcovou hlavou. Nesmie na to myslieť. Len pred niekoľkými rokmi zahynuli pod zemou jeho dvaja kamaráti, keď sa náhle zrútil jeden z tunelov. Ich smrť nič nezmenila. Jedenástročný chlapec zo dňa na deň lezie bosý dole do 15 metrov hlbokkej šachty, aby kopal cenné kovy. „Nechcem kradnúť, takže radšej pracujem tu,“ hovorí uvedomelo.

Moussa za dobrý deň zarába tri eurá. V zlých dňoch, keď ide naprázdno, má Moussa veľké obavy: bez peňazí, ktoré zarobí v bani, zostanú on a jeho jedenásť súrodencov hladní. Rovnako ako Moussa, aj tisíce detí musia pracovať v mnohých neoficiálnych baniach Burkiny Faso. Kvôli hladu riskujú životy a poškodenie zdravia.

Z baní do školy

„Deti by nemali pracovať v baniach. Často sa tam ochorie alebo ochrnú ruky,“ hovorí o svojej práci v bani 17-ročná Salmata. Aj keď je to zakázané, vysoko toxická ortuť sa používa na umývanie kovov. Výpary poškodzujú nervový systém detí a vedú z dlhodobého hľadiska k paralýze, psychózam a nakoniec k smrti.

Salmata ušla z bane. Nedávno sa vrátila do školy. „Rodiny si často nemôžu dovoliť školské tašky, zošity alebo dokonca vhodné oblečenie do školy. Snažím sa nájsť ľudí, ktorí podporujú deti,“ hovorí otec Karol Veľký z diecézy Ouhigouya. V dlhých rozhovoroch presviedča rodičov, aby investovali do budúcnosti, aj keď je to pre ľudí, ktorí žijú z ruky do úst, často ťažko predstaviteľné.

Vďaka otcovi Karolovi Veľkému bolo už 50 chlapcov a dievčat schopných opustiť bane a začať lepšiu budúcnosť s dobrým vzdelaním. S vašou pomocou chceme umožniť navštevovať školu v rámci projektu čo najväčšiemu počtu ďalších detí. Zmeňte s nami svet!

Za **25 eur** môžete dať dieťaťu školskú tašku so zošitmi a perami.

S **240 eurami** umožníte dieťaťu základnej školy navštevovať školu štyri roky.

Za **40 eur** môžete dieťaťu kúpiť topánky a oblečenie do školy.

Elena Cagaňová,
členka Klubu priateľov misií

Foto a viac info na: www.misijnediela.sk

Svoje finančné príspevky môžete posielat' na účet Pápežských misijných diel: **SK88 0900 0000 0051 4976 4503** (SLSP), variabilný symbol **888**.

Do poznámky uveďte svoju adresu alebo e-mail.

Kto hľadá, nájde

Verné priateľky, ktoré najskôr našli jednu druhú, a potom spolu našli jedinečnú cestu k Bohu. Dnes sa porozprávame so Zuzanou Š. (41) a Janou K. (51) o ich pôsobení v 3. ráde mariánok, presnejšie v Spoločnosti asociovaných členov pri Kongregácii Dcér Božskej Lásky, ktorá pôsobí v Prievidzi.

▪ Dievčatá, som veľmi rada, že ste prijali moje pozvanie na rozhovor. V našej farnosti patríte medzi známe tváre, ste priateľky, pôsobíte v rôznych službách vo farskom kostole, ale cesta každej z vás k zasväteniu v 3. ráde bola jedinečná. Mohli by ste nám ju priblížiť?

Zuzka: Moja duchovná cesta sa začala práve prostredníctvom sestričiek mariánok v r. 1993. Pripravovali ma na 1. sväté prijímanie. Neskôr na Vianoce bolo treba sprevádzať spevom jasičkovú pobožnosť, a tak sa začali naše pravidelné stretnutia, nácviky, rozhovory a všetko to duchovné bohatstvo, ktoré som pri nich načerpala. Chodili sme k nim ako domov. Môj život plynul ďalej, vydala som sa, založila som si rodinu, a neskôr prišla ponuka z ich strany k opätovným pravidelným stretnutiam a k vstúpeniu do ich 3. rádu.

Janka: Moje obrátenie sa k Bohu prišlo až v dospelosti cez veriacich ľudí na internáte. V Bratislave, kde som študovala, pôsobilo hnutie Svetlo-život (Oáza), ktoré združovalo mladých stredoškôľakov a vysokoškôľakov. Začala som chodiť na ich stretnutia. Po istom čase ale môj duchovný život začal upadať a prestala som Boha hľadať. Našla som si partnera, vydala som sa a zostala som bývať v Bratislave. Po presťahovaní sa do Prievidze prišiel nový duchovný impulz najskôr cez Modlitby matiek, a potom cez sestričky mariánky a zvlášť cez Zuzku, s ktorou sme sa spoznali v našej farskej rodine.

▪ Ako vnímate pôsobenie Dcér Božskej lásky v Prievidzi, ku ktorým ako členky ich laickej vetvy patríte?

Kaplnka Najsvätejšej Eucharistie v Trnave, svätá omša a prísluby v roku 2017

Zuzka: Všetky sestričky, ktoré tu boli, či sú, alebo s ktorými som sa stretla, sa snažia v rámci svojich možností a v duchu našej charizmy obetavo slúžiť, kde je potreba.

Janka: Mne sa páčilo jemné pozvanie sestričiek k prežívaniu spoločenstva uprostred ich duchovnej rodiny. Stretávali sme sa v tichu eucharistickej adorácie a rozjímania nad Božím slovom a z týchto stretnutí sme odchádzali vždy posilnené.

▪ Ste manželky a matky, ale prezradte, nikdy predtým ste aspoň trochu nezatúžili kráčať cestou zasväteného života?

Zuzka: Áno, zatúžila som, dokonca som si istý čas myslela, že určite budem žiť v kláštore. ☺

Janka: Ja som po svojom obrátení hlboko v srdci mala túžbu po zasvätenom živote, no pripadala som si veľmi nehodná. Napriek tomu som požiadala o vstup do rehole karmelitánov, kde ma však odmietli pre opodstatnené prekážky.

- **Čo je podstatou, resp. hlavnou charizmou Spoločnosti asociovaných členov pri KDBL? Čo je jej poslaním?**

Zuzka: Matka Františka Lechnerová, zakladateľka Dcéry Božskej Lásky zanechala svojim duchovným dcéram jednoduché heslo: „Konať dobro, rozdávať radosť, robiť šťastným a viesť do neba.“ A podľa neho sa snažíme žiť náš každodenný život všade tam, kde sme.

Janka: Áno, a tam, kde sme, aj poslúžiť.

- **Máte nejaké špeciálne znaky alebo symboly, resp. modlitby, ktoré používate ako členky vašej spoločnosti?**

Janka: Pri zložení prvých prísľubov člen nášho 3. rádu dostane prívesok, ktorý je vyjadrením príslušnosti k rodine Božskej Lásky. Znázorňuje prebodnuté srdce na kríži. Denne o 21. hodine sa zjednocujeme v krátkej modlitbe k Matke Obdivuhodnej.

- **Hoci máte symbol znázorňujúci bolesť a utrpenie, obidve ste veselí a vždy usmiati. Ak by som mala charakterizovať ženy vo vašej Spoločnosti, ktoré poznám osobne, tak práve úsmev je pre vás charakteristický. Čím to je, že ste vždy také radostné?**

Zuzka: (Smiech...) Zdá sa mi, že bývam rovnako ubitá ako ostatní ľudia okolo mňa, ale keď začnem s nimi komunikovať, svet je hneď pre mňa krajší. Čiže v mojom prípade s komunikáciou prichádza aj radosť, aj úsmev.

Janka: Áno? Ani som nevedela, že som stále usmiata. (Smiech...)

- **Radosť teda stojí na začiatku vášho povolania k terciárkam Božskej lásky. Ako inak ešte môže laik rozlíšiť, že má povolanie do vášho 3. rádu? A kde získa o ňom informácie?**

Janka: Pre mňa je toto povolanie veľký dar, Boh vyplnil miesto, kde som túžila po hlbšom duchovnom živote. Nie som typ, čo vie urobiť prvý krok.

Zuzka: Myslím si, že nie je žiadna rada na to, ako toto povolanie nájsť, skôr by som povedala, že Boh si nájde človeka. Ale keby niekoho zaujímali podrobnejšie informácie, je možné ich získať na internetovej stránke Kongregácie Dcéry Božskej Lásky.

- **Čo je podmienkou prijatia nových členov do vašej spoločnosti?**

Zuzka: Na začiatku je potrebné mať túžbu duchovne rásť uprostred spoločenstva. Po ročnej príprave prostredníctvom pravidelných stretnutí je nevyhnutné požiadať provinciálnu predstavenú o zloženie prvých prísľubov. Avšak v spoločenstve, v ktorom sa stretávame, môžu byť aj sympatizanti tohto diela a jeho podporovatelia, bez zloženia prísľubov, teda bez záväzkov.

- **Koľko má laické spoločenstvo v Prievidzi členov? Ako často sa stretávate?**

Prívesok príslušníkov rodiny Božskej Lásky znázorňuje prebodnuté srdce na kríži.

Janka: Prísľuby v Prievidzi sme zložili tri, jedna z nás je v kandidatúre na prísľuby, ale v spoločenstve sa stretávame spolu asi s desiatimi sympatizantami raz za dva týždne, z celého Slovenska 2-x do roka.

▪ **Prežili ste v živote nejakú mimoriadnu chvíľu, v ktorej ste boli nanajvýš vd'ačné za vašu duchovnú rodinu mariánok, ku ktorej oficiálne patríte?**

Janka a Zuzka: Za mimoriadne považujeme stretnúť ľudí, ktorí horlia za Krista. Sme obidve nesmierne vd'ačné, keď môžeme ísť na duchovné cvičenia, ktoré organizujú sestričky mariánky raz ročne. Je to zážitok, z ktorého potom čerpáme silu na dlhý čas.

▪ **Ako vníma vaše pôsobenie v Spoločenosti asociovaných členov vašia rodina a najbližšie okolie?**

Zuzka: Môj manžel komentoval moje rozhodnutie slovami: „No ved' choď, keď budeš potom lepšia.“ ☺

Janka: Vstup do 3. rádu manžel toleruje a táto marianska rodina mení k lepšiemu aj všetky moje vzťahy.

▪ **Napokon, keby ste mali jednu vetu zhrnúť svoje pôsobenie v 3. ráde mariánok, aká by to bola veta?**

Zuzka: Mne stále rezonuje v srdci slovo radosť, ktorú potrebujem ja a aj ľudia okolo mňa.

Janka: Pre mňa je toto pôsobenie v 3. ráde dar od Pána a o dary sa máme deliť s druhými.

Ďakujem vám za rozhovor a želim vám veľa radosti uprostred vašej laickej duchovnej rodiny!

Text: Elena Blašková
Foto: archív respondentiek

Relikvie sv. Terezy, sv. Alžbety od Najsvätejšej Trojice, obrázok zakladateľky matky Františky - vystavené na duchovných cvičeniach v Močenku

Dôležitosť duchovnej rodiny

Tu prišla jeho matka a jeho bratia. Zostali vonku a dali si ho zavolať. Okolo neho sedel zástup. Povedali mu: „Vonku ťa hľadá tvoja matka, tvoji bratia a tvoje sestry.“ On im odvetil: „Kto je moja matka a moji bratia?“ Rozhliadol sa po tých, čo sedeli okolo neho, a povedal: „Hľa moja matka a moji bratia. Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka.“ (Mk 3,31-35)

Pokrvná rodina

Jednou z najsledovanejších káz v biblickej archeológii v posledných rokoch je prípad schránky na kosti, tzv. osuária, ktorá sa našla v Jeruzaleme a je na nej vyrytý aram. nápis: *Jakub, syn Jozefov, brat Ježiša*. Problematický nápis je považovaný za falzifikát a spolu s ďalšími dvoma artefaktmi je predmetom súdneho sporu o falšovaní archeologických pamiatok.

Táto kauza spolu s mediálne nafúknutou kauzou údajného Ježišovho hrobu, nájdeného v jeruzalemskej štvrti Talpiot, nanovo rozvírila hladinu okolo problematiky Ježišových bratov a sestier. Podstatou tejto otázky je vysvetlenie výrazu Ježišovi bratia, resp. sestry.

Východiskovým bodom katolíckeho učenia je skutočnosť, že termín brat môže mať viacero významov. Katolícka tradícia sa opiera o širší význam tohto slova, ktorý je v súlade so semitským chápaním rodiny, a teda aj širšieho príbuzenstva.

Duchovná rodina

Na scénu teda vstupujú Ježišovi blízki, ktorí sa vydali na cestu a teraz dorazili do Kafarnauma. Spomína sa tu stručne Ježišova matka a jeho bratia. Opisuje sa tu kontrast medzi pokrvnou rodinou, ktorá stojí vonku pred dvermi, a duchovnou rodinou, ktorá sedí vo vnútri okolo Ježiša.

Ľudia sediaci okolo Ježiša patrili k zástupu, ktorý prišiel za ním, no veľkosť bežného domu v Kafarnaume neumožňovala zhromaždenie veľkého počtu ľudí. Okrem učeníkov tam nemohlo byť veľa

ľudí, navyše ak sedeli v kruhu okolo neho. Zmienka o prítomnosti Ježišovej rodiny a ich hľadani Ježiša vonku scénu zdramatizuje a zvýrazňuje kontrast medzi dvoma skupinami. Scéna vrcholí Ježišovou otázkou o svojej rodine, na ktorú si hneď odpovedá.

Augustín vysvetľuje, že Ježiš mal matku. Nepovedal, že ju nemá, ale dal nad ňu niečo, čo práve uskutočňoval. Osvecoval zaslepených, ohlasoval Božie kráľovstvo a v ľuďoch budoval vnútorného človeka. Vzhľadom na skutky, ktoré konal, sa pýtal: „Kto je moja matka a moji bratia?“ Ján Zlatoústý komentuje, že Ježiš sa nehanbil za svoju rodinu. Nepovedal tak preto, že by nepoznal tú, ktorá ho porodila. Chcel skôr poukázať na to, že jej a jeho rodine z toho neplynú výhody, ak by nevykonala všetko, čo podľa Božej vôle mala. Ježišov pohľad na okolosediacich je zároveň zdramatizovaním scény i odpoveďou na položenú otázku. Gesto je doplnené slovným označením Ježišovej novej rodiny.

Nová rodina

Je tu evidentný rozdiel medzi tými, ktorí sedia okolo Ježiša, a tými, ktorí prišli za ním a stoja vonku. Táto situácia dáva Ježišovi možnosť vysvetliť skutočnosti svojej novej rodiny, ktorá je postavená na počúvaní a plnení Božej vôle. Okrem Dvanástich do tejto skupiny patrili aj ďalší z okruhu Ježišových učeníkov.

Slovám „Hľa moja matka a moji bratia“ treba rozumieť v pozitívnom, nie negatívnom zmysle. Ježiš nimi nevyklučuje z novej rodiny svojich príbuzných, ale

zdôrazňuje podstatu príbuznosti v novej rodine jeho učeníkov a veľkú hodnotu tejto novej rodiny. Podľa Augustína Ježiš tvrdil, že v prvom rade patrí do rodiny tých, ktorí konajú podľa vôle Otca. Do počtu takýchto ľudí započítal určite aj svoju matku Máriu, pretože ona stále konala podľa Božej vôle.

Ktorá rodina je teda dôležitejšia?

Podľa Augustína nás Ježiš naučil pripísať väčšiu dôležitosť našej duchovnej rodine, nie tej telesnej. Naučil nás považovať ľudí za blahoslavených nie preto, že sú v príbuzenstve so svätými osobami, ale pretože sa poslušnosťou, vierou a napodobňovaním Učiteľa podrobia Božej vôli svojim učením a skutkami. Presne ako Mária, ktorá bola blahoslavená,

lebo počala telo Krista, ale bola o to blaženejšia, že prijala vieru v Krista.

Poznáme niektorých z Ježišovej rodiny, ktorí v neho neverili. Čo im osožilo príbuzenstvo? Podobne pre Máriu by jej materstvo nemalo hodnotu, keby nenesila Krista v srdci. Aj Mária bola matka, keďže konala podľa vôle Otca. Toto v nej náš Pán chcel vyzdvihnúť.

Miroslav Turanský

Bibliografia: Komentáre k Novému zákonu - Marek, Dobrá kniha, Trnava, 2013

DETSKÝ LETNÝ TÁBOR

MIESTO: LAZY POD MAKYTOU

CENA : 100 €

DÁTUM : 4.7. – 9.7.2021

BUĎTE SILNÍ A ODVÁŽNI

KONTAKT : FARAPD.TABOR@GMAIL.COM

V CENE JE ZAHNUTÁ STRAVA,
UBYTOVANIE, PROGRAM ...

V prípade, že sa nebude môcť uskutočniť pobytový tábor pre opatrenia spojené s koronavírusom, bude sa konať denný tábor v termíne od 5. 7. - 9. 7. 2021.

Na tábor sa môžete prihlásiť aj cez našu farskú webovú stránku www.farapd.sk.

Vlastné hranice treba rešpektovať aj v rodine

Všetci túžime po láske a prijatí, po atmosfére harmónie a pokoja. Keď to nedostaneme doma, hľadáme to inde. Preto existujú spoločenstvá, politické strany, rybárske spolky. Každý je rád, keď nájde svoju druhú rodinu.

O to neprijemnejšie je, keď sa v nej zrazu začne cítiť úplne tak isto ako v tej prvej: nepochopený, osamotený či v konflikte. Čo sme sa totiž nenaučili v rodine, v ktorej sme vyrástli, to sa nám bude stále vracat', aby sme sa to predsa len niekde naučili.

Prísľub oázy

Pojem „duchovná rodina“ už sám osebe poskytuje akýsi príslub pokojnej oázy. Keď do nej vstúpime, veríme, že náš život pôjde konečne tak, ako chceme: šťastne a bez nepríjemných situácií. Veríme, že už sa nebudeme cítiť využití, nedocenení či nevypočutí.

A predsa: kto sa v pôvodnej rodine naučil ustupovať, ustupuje aj tam; kto sa naučil popierať vlastné potreby na úkor druhých, to robí aj tam; kto sa naučil obetovať sa až do vyčerpania, to robí aj tam. S tým rozdielom, že v duchovnej rodine každý čaká, že ten druhý si neprivlastní jeho sily obetované nadmieru; že ten druhý ho zachráni, neprekročí jeho hranice; že vyriekne to, čo on sám povedať nedokáže. Jedným slovom, že ten druhý ho uvedie do perfektného sveta, v ktorom je rovnováha založená nie na tom, že ja sa prestanem správať chybné, ale na tom, že ten druhý mi v tom zabráni.

Toto sa ale nedeje a človek ostáva opäť zranený, s typickými problémami, ktoré ho prenasledujú celý život.

Konflikt ako príležitosť

Len my sami sa môžeme zachrániť, len my sami musíme povedať to, čo sa povedať bojíme. Len my sami sa musíme prestať odsudzovať, báť sa negatívneho úsudku a rešpektovať vlastné hranice, schopnosti, zdravie a fyzickú silu. A hlavne, musíme sa prestať báť vojsť do konfliktu.

Konflikt nie je zlyhanie, je to príležitosť. Príležitosť pochopiť vlastné potreby, pocity, hranice, limitované videnie či slabosť. Konflikt nám môže ukázať, čo chceme. A vedieť, čo chceme, je v živote veľmi dôležité. Konflikt môže byť príležitosťou zamyslieť sa, či mi nejaký vzťah vyhovuje, alebo nie. Konflikt môže byť úprimným výkrikom našej duše.

Možno sa musíme naučiť lepšie vopred komunikovať, čo je pre nás dôležité, aby to iní vedeli. Možno musíme prestať byť pokryteckými hľadačmi uznania od druhých. Možno musíme uprednostniť dobro kolektívu nad vlastným dobrom.

Niektoré konfliktné typy totiž vôbec nie sú konfliktné - ony len poukazujú na chyby v systéme. Samozrejme, že si tým vyslúžia kritiku všetkých, nepriateľské postoje a nálepku neprispôsobivý. Je to nepríjemné, ale aj Ježiš bol konfliktný typ. Aspoň pre farizejov.

Mgr. Zuzana Liptáková

O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy

Zasiahnutá

Som zasiahnutá zvláštnym bleskom
Popretínal všetko čo mu stálo v ceste
Spálil ma iba preto
aby vdýchol do mňa život

Veronika Hoffmannová

Prečo potrebujeme duchovnú rodinu?

Duchovná rodina. Ježiš, Mária, Jozef. Keď je nám blízky Ježiš, tak i Mária. Ak Mária, tak i Jozef. Ak Jozef, tak aj všetci svätí a ľudia vŕokol nás. Duchovnú rodinu na tomto svete tvoria naši priatelia. Pán nám ich dáva do života, aby mohol skrze nich mocne konať. Čo však viac nám hovorí duchovná rodina?

Uzol, ktorý spája ľudí dohromady, tvorí náš dobrý Boh. Keď sa zdvihnú dlane dôverujúcich mladých ľudí v modlitbe, celé nebo plesá. Radosť preniká do srdca tak, že je niekedy ťažké uniesť jeho veľkú lásku k nám.

Okrem priateľstva aj spoločenstvá veriacich

Pán túži, aby ho spoznal každý. Všetkým nám dáva možnosť žiť s naším Tešiteľom, no často odbočíme na nesprávne cesty. Či už dôsledkom choroby, zlyhania, ľahostajnosti, iných okolností. Boh nám ponúka aj spoločenstvá, skrze ktoré nás chce k sebe priviesť bližšie. Naše srdce sa však musí otvárať stále k väčšej dôvere.

Keďže nám Pán dal slobodnú vôľu, bez nášho „áno“ nič nezmôže. Viera sa nedá naučiť. Nedá sa vyčítať z kníh ani pozrieť na sociálnej sieti. Je darom, ktorý získavame na kolenách. Treba sa zaň modliť a prosiť. Bez osobnej modlitby nič nedosiahneme. Dnes máme dočinenia s krízou modlitby, ktorá spôsobuje krízu viery v našich spoločenstvách i v kňazstve. Bez kňazov by duchovná rodina, ktorú vytvárame spoločne, nebola ničím. Kňazi pomáhajú každému človeku v takej miere, akú si ani neuvedomujeme.

Modlitba v spoločenstvách

Ježiš povolal Pannu Máriu, aby sa stala našou nebeskou Mamkou. Ona je tá, ktorá nás chce privádzať bližšie k Bohu, orodovať za nás a upevňovať naše spoločenstvá. Povzbudzujem nás všetkých k tomu, aby sme si v ťažkých časoch spomenuli na slová: „Deti Božie milované, vezmeme do ruky ruženec a modlime sa. Budeme vidieť naše nesprávne konania a zlyhávania, ale modli-

me sa. Nemáme iné východisko.“ Ruženec je metóda boja o Cirkev.

Dnešný svet sa mnohokrát presúva tam, kde hmla skutkov zahaľuje pravý obraz duchovnej rodiny. „Hľa, dnes som predložil pred teba život i šťastie a smrť i nešťastie.“ (Dt 30,15) Majme na pamäti, že vždy máme možnosť si vybrať.

Srdce sa stáva jediným miestom, kde môžeme nájsť pokoj a zmierenie, keď zúri búrka. Duchovná rodina nám má v živote neprestajne zanechávať odkaz, aby sme žili v jednote a v láske, chválili Pána chválospevmi, dôverovali mu, predbiehali sa v dobrých skutkoch, svedčili o ňom a pomáhali si spoločne niesť kríže. Pre Boha sa oplatí všetko, pretože byť Božím dieťaťom je to najväčšie šťastie.

Text: Daniela Krivdová
Foto: Martina Suváková

...tri otázky pre Danielu Detkovú, členku Piaristickej fraternity

O matke štyroch detí by si človek mohol myslieť, že vlastná rodina jej pre službu lásky postačí. Sú však aj mamy, ktoré dobro rozdávať d'alej, ako je hranica ich rodiny, a oveľa viac, ako sa od nich očakáva v rámci ich povolania. O službe lásky pre dobro detí v piaristických školách prostredníctvom Piaristickej fraternity sme chceli vedieť viac od jednej z jej zakladajúcich členov v Prievidzi - Danky Detkovej.

1 **Danka, ako si sa dostala do duchovnej rodiny piaristov, ktorej si vďaka Piaristickej fraternite plnohodnotným členom?**

Najskôr bolo pozvanie do Spoločenstva PIAR. Po dvoch rokoch dňa 5. októbra 2016 vznikol počas stretnutia provinciálov Rehole piaristov z Európy tretí rád - Piaristická fraternita na Slovensku, do ktorej som sa zapojila s ďalšími rodičmi. Spomínam si, že to bol veľmi silný okamih v mojom živote, a ďakujem, že sa tým otvorili nové spôsoby a možnosti duchovného napredovania. Túžbou Fraternity je hlbšie spoznávať Ježiša Krista a Božie Slovo, ale tiež spolupracovať na piaristických dielach. Je to úžasné prepojenie Nitry a Prievidze, rodičov a detí, laikov a rehoľníkov. Naozaj, jedna veľká duchovná rodina.

2 **Akým spôsobom táto duchovná rodina formuje tvoj život a tvoje povolanie manželky a matky?**

Asi tak, že som vyšla z bezpečnej komfortnej zóny tam, kam ma Pán pozýval a pozýva. Je to život viery i v ťažkých skúškach. A tie, samozrejme, prežíva každý človek. Je to život modlitby, pokory a lásky. Pokora srdca bola hlavnou zbraňou sv. Jozefa Kalazanského, zakladateľa rehole piaristov. Veľmi ma oslovila a snažím sa ju žiť aj vo svojej rodine.

3 **V čom podľa teba spočíva prítlačivosť piaristickej misie, resp. čím je pre teba toto dielo fascinujúce?**

Je to v prvom rade Božie dielo, ktoré prináša veľa dobrého ovocia Ducha Svätého. Vidieť tu konkrétne činy. Mladí prinášajú svoje talenty do všetkých oblastí života, najmä kultúry a umenia, formácie a evanjelizácie. Ved' víziou piaristov, a tým aj Piaristickej fraternity, je vychovávať, evanjelizovať, venovať sa chudobným a na misie vychádzať z jednoty v spoločenstve. Veľmi ma oslovila myšlienka, ktorú vyslovil páter Pedro Aguado SchP, generálny predstaviteľ rehole piaristov z Ríma, počas svojej návštevy na Slovensku: „Skutky apoštolov sú knihou, ktorá nie je uzavretá. Každý jeden z nás je povolaný, aby ju ďalej písal, svedčil, evanjelizoval.“

Za rozhovor ďakuje Elena Blašková.

Foto: archív D. Detkovej

Sviatosť birmovania prijalo dňa 30.5.2021 z rúk generálneho vikára Branislava Koppála 50 birmovancov vo farskom Kostole sv. Terézie z Lisieux v Prievidzi na Zapotôčkoch.

Sviatosť vysviacky

Pomaličky pokračujeme sviatosťami a zostávajú nám už len dve: sviatosť manželstva a sviatosť kňazstva. No jún je práve mesiacom, keď sa najčastejšie vysluhuje sviatosť vysviacky, či už diakonátu, alebo kňazstva. Preto si niečo povieme v tomto čísle o tejto sviatosti.

V tejto sviatosti sa odovzdáva Ježišovo poslanie, ktoré chce pomáhať druhým. Ježiš toto poslanie zveril apoštolom, ktorí ho postupne odovzdávali svojim nástupcom.

Stupne vysviacky

Vysviacka má tri stupne: biskupská (episkopát), kňazská (presbyterát) a diakonská (diakonát). Biskup má na starosti celú diecézu (územie), v ktorom mu pomáhajú kňazi.

Kňazská služba a sviatosť je nasmerovaná na Eucharistiú. Kňaz je poslaný, aby žil a pracoval pre Cirkev, ktorá sa stará o svojich veriacich a privádza ich ku Kristovi.

Diakonská vysviacka je zameraná na službu, ktorá má byť smerovaná v spoločenstve s biskupom a kňazmi pre Boží ľud. Táto služba je prejavovaná pri bohoslužbách, hlásaní Božieho slova alebo skutkami lásky.

Dva základné účinky

Milosť Ducha Svätého

„Preto ti pripomínam, aby si roznecoval Boží dar, ktorý je v tebe prostredníctvom vkladania mojich rúk.“ (1 Tim 1,6)

Každý jeden stupeň dáva osobitné milosti Ducha Svätého podľa toho, aké potrebuje vo vykonávaní svojej služby. Každý jeden vysvätený služobník je povolán do služby, ktorá sa má pripodobniť službe Ježiša Krista, ktorý bol kňaz, učiteľ a pastier.

Služba diakona so sebou prináša milosť služby a pomoci Božiemu ľudu. Diakon svoju službu vykonáva v spoločenstve s biskupom a jeho kňazstvom.

Po kňazskej vysviacke sa kňaz snaží

s milosťou Ducha slúžiť ľudu a prináša najvznešenejšiu obeť Eucharistie, hlása evanjelium, prináša obety a dary.

Biskupská vysviacka prosí o milosť Ducha, ktorý má pomáhať pri riadení, vedení a bránení zverenej Cirkvi. Takisto sa prosí o lásku pri hlásaní Evanjelia a o silu byť dobrým vzorom pre zverenú Cirkev, ktorú má viesť do Božieho kráľovstva.

Znak vysviacky

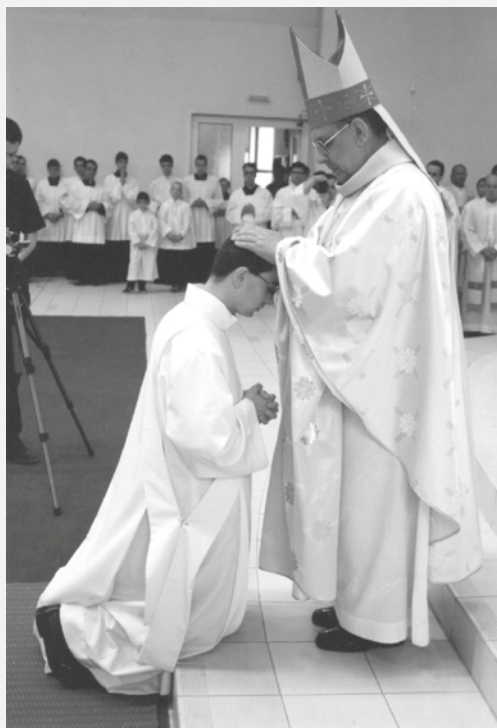
Sv. Augustín hovoril o kňazstve ako o sviatosti, ktorá má nezničiteľný charakter - znak, ktorého sa nedá zbaviť ani zbavením alebo zrušením úradu, do ktorého bol postavený. Kňazovi zostane vysviacka, aj keby bol z úradu odstránený z vlastnej viny. Táto vysviacka mu zostane navždy tak ako krst. Kvôli sviatosťnému znaku nemožno krst ani vysviacku opakovať.

Sviatosť vysviacky udeľujú biskupi. *„Keďže sviatosť posvätného stavu(1536) je sviatosťou apoštolskej služby, je úlohou biskupov ako nástupcov apoštolov odovzdávať tento „duchovný dar“, „výhonky apoštolského semena“. Platne vysvätení biskupi, t. j. tí, čo sú v línii apoštolského nástupníctva, platne udeľujú tri stupne sviatosti posvätného stavu.“* (KKC bod 1576)

Otec Anton Srholec povedal o kňazoch: *„Kňaz je ako studňa. A robí všetko, aby dával čistú vodu. Kto príde s veľkou nádobou, načerpá plnú, kto s malou, málo. Kto príde s deravou nádobou, neodnesie si nič, a kto príde s nádobou špinavou, odnesie si špinavú vodu.“*

Dominik Kučera, kaplán

Fotografické spomienky na vysviacky kňazov pôsobiacich v našom meste:

*Marek Sabol - 18.6.2000 v Martine
(biskup Rudolf Baláž)*

*Libor Straka - 11.6.1999 v Partizánskom
(biskup Rudolf Baláž)*

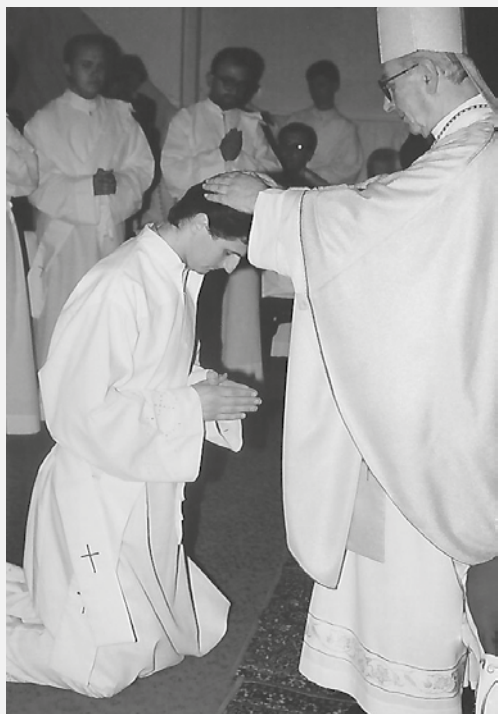
*Filip Gulai - 22.6.2019 v Banskej Bystrici
(biskup Marián Chovanec)*

*Dominik Kučera - 16.6.2018 v Banskej Bystrici
(biskup Marián Chovanec)*

*Jozef Durkot - 24.11.2018 v Bratislave
(vladyka Peter Rusnák)*

*Páter Juraj Ďurnek, SchP - 11.6.2005
v Nitre (kardinál J. CH. Korec)*

*Páter Ján Hrib, SchP - 13.6.1998 v Nitre
(kardinál J. CH. Korec)*

*Páter Michal Paluch, SchP - 14.6.2014
v Nitre (biskup Viliam Judák)*

Čo vám dáva do života duchovná rodina? (Anketa)

- **Danka:** „Pokoj a nádej, prísľub večného života, napr. na manželských strestkách, na modlitbách matiek, pri stretnutí s kňazmi.“
- **Eva:** „Dáva mi návod osobného duchovného života, ktorý sa stáva často misijným. Tak ako Pán Ježiš nebol prijatý vlastnými, nie sme často prijatí ani my. Apoštolát v pokrvej rodine je najťažší. Duchovná rodina mi dáva veľa, aj lásku cez modlitbu.“
- **Jola:** „Viem sa s duchovnou rodinou deliť o radosť i ťažkosti. Sv. omše a Eucharistia, kňazi mi dávajú kázňami najviac.“
- **Táňa:** „Úprimnú radosť v Božej blízkosti.“
- **Pavĺina:** „Prostredníctvom Ducha Svätého mi moja duchovná rodina dáva istotu. Môžem im dôverovať. Sú to duše, ktoré ma povzbudia. Moja pokravná rodina vidí často iba svoje záujmy. Často mi vynadajú podľa nálady. Dovolia si ku mne veci, ktoré až bolia, ale ja im odpúšťam. S duchovnou rodinou sa dá hovoriť aj o Pánovi, nie iba o majetkoch.“

- *Alica:* „Dáva mi to povzbudenie, oporu, snahu prijímať všetky ťažkosti. Sú to i moje priateľky. Viem, že Božia milosť ma bude povzbudzovať cez ne aj naďalej.“
- *Karolína:* „Myslela som si, že tam, kde pracujem, a to pracujem v istej duchovnej sfére, nájdem duchovnú rodinu, v ktorej budem môcť duchovne rásť. No našla som tam iba intrigy, ohováranie, osočovanie a zlo. A preto tam nikomu neverím, iba Bohu, ktorý tam prebýva a určite tam nad nami plače.“
- *Betka:* „Akokoľvek sme osamotení, sme napísaní na Ježišovej dlani. Spoločne - aj naša duchovná rodina, aj pokrvná. Duchovná rodina vie o Bohu viac a to ma v živote drží. Pokrvná rodina sa teší len zo svojho bohatstva.“
- *Jožko:* „Modlia sa za mňa ľudia zo spoločenstva, no najviac sa za mňa modlí moja žena. Mám rád všetkých, lebo sú deťmi Boha a deťmi Panny Márie. Obe moje rodiny!“
- *Anna:* „Povzbudenie, snahu o vytrvalosť, veľa pekných myšlienok, iný pohľad na život, rozširujúci obzor na život a pochopenie ľudí z tejto rodiny.“
- *Gabika:* „Radosť, že človek sa má na koho obrátiť. Delíme sa o utrpenie z choroby. Niektorí z pokrvnej rodiny si nás ani nevšímajú.“
- *Terezka:* „Sú to ľudia zapísaní do môjho života, nedajú sa vygumovať zo srdca.“
- *Pavol:* „Kedysi som žil ako zver a duchovná rodina zo mňa urobila duchovného človeka. Modlím sa a žijem len pre Krista a Pannu Máriu.“
- *Valika:* „Aj spevom sa vytvára duchovná rodina. Hra na organe, piesne organistov, spevy detí v kostole sú spoločenstvom lásky duchovnej rodiny. Sv. omša s kňazom dotvára radosť z Ducha.“
- *Zuzka:* „Nech som sa snažila akokoľvek, trápila sa, nenašla som identitu vo svojej pokrvnej rodine. Bolo to ťažké žitie, radosť zo života som našla v duchovnej rodine. Snažím sa to vniesť cez modlitby k svojim rodným.“
- *Irena:* „Utrpenie sa nedá každému zveriť, ani nie vlastnej rodine, lebo to nechápú - hlavne zmysel obety, lebo nie sú všetci veriaci. Posilu mi dáva moje duchovné spoločenstvo Tešiteľov Božského Srdca Ježišovho. V ňom som našla pravú duchovnú rodinu, nedá sa to opísať.“
- *Andrej:* „Duchovná rodina je často viac ako pokrvná. Pokrvní o mňa nedbajú. Zjednotení v modlitbe máme istotu. Som vd'ačný Bohu za duchovnú rodinu.“
- *Margita:* „V duchovnej rodine ma naučili milovať Božské Srdce a Pannu Máriu, odpušťať. Predtým som si to neuvedomovala, bolo to tak, že ,oko za oko, zub za zub'. Ďakujem kňazom za dobré spovede a dobrý prístup pastierov.“
- *Anna Mária:* „Ked' sa ráno prebudím a cítim menšiu bolesť, poďakujem Pánovi za toho, kto sa za mňa modlil a uľavilo sa mi v tej veľkej bolesti. Lebo Duch Svätý robí divy a zázraky prostredníctvom vzájomnej modlitby i prostredníctvom práce lekárov, ktorí nám pomáhajú, takisto však i cez priateľov duchovnej rodiny.“
- *Beáta:* „Sú to viacerí, ktorí tvoria moju duchovnú rodinu v živote. Okrem bratov a sestier je to aj duchovenstvo, napr. piarista páter Alojz Orlický, don Ján Zlatoústy a mnoho, mnoho ďalších. Môj život sa zmenil k dobrému, za čo patrí poďakovanie Pánu Bohu a celému nebu.“
- *Milan:* „Som vd'ačný Pánu Ježišovi za ľudí, ktorých mi poslal ako duchovnú rodinu. Snažím sa im pomôcť, ako sa dá. Mám ich rád vďaka Panne Márii.“
- *Robert:* „Moja duchovná rodina sú aj redaktori z Bartolomeja. Obetujú sa. Vďaka Bohu a sv. Bartolomejovi za nich.“

Za odpovede ďakuje Anna Gálová

Májové litánie

3. 5. 2021

„Viete, ja som si toho muža vymodlila. Ja som taká prudká, výbušná a on je pokojný, stabilný a má ma rád,“ vravela mi raz istá dáma v rokoch. Zabudol som sa jej vtedy opýtať, kedy a ako to urobila. V sobotu pri modlitbe mariánskych litánií som si však spomenul, že tieto sa dakedy zvykli modliť, vlastne spievať, najmä dievčence. Bolo tradíciou, že po ukončení denných prác sa v májové večery zišli buď v kostole, alebo pri kríži či kaplnke, aby prosili Matku krásneho milovania o dobrého ženicha.

Okrem účasti na majálesoch či iných tancovačkách i toto bola súčasť prípravy na manželstvo. Ved' spolužitie muža a ženy má veľa rovín. Nestačí, že si rozumejú telá zapálené vášňou. Dôležité je i porozumenie z hľadiska vkusu, ponímania krásy, priority investícií i každodenného hospodárenia, výchovy detí a tiež duchovných hodnôt. Osobne mi však modlitba ako príprava pripomenula nebohého biskupa Petra Dubovského. Každé ráno sa modlil za všetkých, ktorých počas dňa stretne. A tiež istého skladníka, ktorému ranná modlitba za spolupracovníkov pomohla prestať nadávať kolegom. Ved' sa predsa nemodlil za kone a somáre.

Príprava na štátnice, maturitu alebo súťaž, ale tiež na prácu či stretnutie je veľmi dôležitá. Ak jej súčasťou bude i modlitba, môže byť hlbšia a širšia ako doteraz.

Vladimír Slovák Rádio Slovensko slovensko.rtv.s.sk

Zamyslenie na dnešný deň vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Biely sad

10. 5. 2021

„Tento rok ideme po česky, nie po poľsky,“ uvedomil som si pri pohľade na biely sad pri mojej chalupe. Kvitnúce stromy nám totiž prinášajú radosť väčšinou v skoršom dátume. Pod'me však k tým susedným národom. Obidva si na rozdiel od nás zachovali slovanské pomenovania mesiacov, ale rozdielne. A tak je poľský kwiecen náš apríl, kým český květen náš máj. V obidvoch prípadoch však názov vypovedá o skutočnosti, že na jar je skoro všetko v kvete.

V lete bude sad zelený a na jeseň sa bude miešať hrdzavá so zelenou, žltou, červenou a hnedou. Tieto farby spôsobia listy. Od leta do jesene však sad poskytne i plody. Červené čerešne, modré slivky, žlté i červené jablká a tiež žltohnedé i zelené hrušky. Mám rád žltú púpavu, sviežu zeleň trávy i biele kvety stromov, teda jar. Ved' kto by jej kráse odolal? Ale naučil som sa vnímať a milovať aj silu leta a pestrosť jesenných farieb. Je to asi vekom, ktorý mi ukazuje, že z tej bielej, ktorú nosia napríklad aj nevesty, sa môže vyvinúť rôzna farba. Niektorá ako nevyhnutná pre prežitie, čo ukazujú listy, a iná ako ovocie nášho dozrievania, čo nám ukazujú plody. Pričom táto finálna farba prezradí oveľa viac, akí sme, než tá, ktorou sme zakvitli v mladosti.

Kedy je pokoj (17. 5. 2021)

Využívajúc možnosť individuálnej duchovnej starostlivosti, už pár týždňov vysluhujem svojim veriacim sviatosť zmierenia - spovedám. Nakolko chcem dodržať nielen normy, ale najmä zdravotnú bezpečnosť svojich klientov, väčšinou tak robím vonku, mimo uzavretých priestorov kostola. Je mi to blízke a prirodzené, lebo v detstve som často býval u starých rodičov v lone prírody, pod horou zvanou Agačina. V mladosti som zas trávil prázdniny ako turista na horách. A v rámci tzv. podzemnej cirkvi, ktorá ma formovala, ilegálni kňazi bežne vysluhovali túto sviatosť počas túry či prechádzky.

Aj dnes sa okrem prichádzajúcich teším i z čerstvého vzduchu a prostredia, v ktorom sa nachádzam. Pred týždňom, pri spovedaní na Uňatine, som si všimol, ako sa neďaleko pasie srnec. Bol úžasne pokojný, lebo nevnímal nič, čo by ho mohlo ohrozovať. „Ved' o tom je aj to, čo robím,“ pomyslel som si. Zbavujem ľudí toho, čo ich ohrozuje. Lebo okrem nebezpečenstva zvonku, čo je živočíšne prirodzené, nás ohrozujú i veci vnútra, čo je ľudské. Naše zlyhania, chyby, hriechy; nedokonalosti a pády. Nekontrolované vášne hnevu a sexuality, vnútorné postoje pýchy a závidi, nereálne sny i komplexy.

Prajem vám priatelia, aby ste v pokoji prijímali biologickú i duchovnú stravu.

Normálny život (24. 5. 2021)

Aj keď nám liturgia v rámci Katolíckej cirkvi ponúka dnes niekoľko možností, v podstate sa vraciame do „normálu“. Včerajším sviatkom Zoslania Ducha Svätého sa skončilo veľkonočné obdobie. Takéto „špeciálne obdobia“ máme štyri: adventné, vianočné, pôstne a veľkonočné. Spolu tvoria približne tretinu roka. Dve tretiny je obdobie „cezročné“, zvyčajné či normálne. Jeho druhá časť začína dnes a potrvá do 27. novembra.

Aj v bežnom živote prevažujú normálne dni nad výnimočnými či sviatočnými. Ak by tomu tak nebolo, stalo by sa výnimočné zvyčajným, normálnym. To by však nebolo ono.

Cítíme to silno aj v súvislosti s pandemiou covidu-19. Zahalenie tváre alebo jej časti je predsa výnimočné. Už viac ako rok však na verejnosti chodíme s rúškami či respirátormi. Navštevovanie kamarátov a priateľské podanie ruky počas ostatného roka takmer vymizlo. Kultúra, šport i bohoslužby sa presunuli do mediálneho, digitálneho priestoru, alebo fungujú s obmedzeniami. Ba dokonca deti, ktorým sa zvyčajne do školy nechcelo, sa na ňu dnes tešia, lebo pochopili, že učenie z domu nebolo to pravé. Doba je naozaj nenormálna a všetci túžime, aby sa vrátila do normálu. A možno práve to je jedno z poučení, ktoré nám priniesla. Že si viac budeme vážiť to všedné, každodenné, teda normálne.

Petronela (31. 5. 2021)

Svätá Petronela údajne patrí medzi prvých mučeníkov kresťanstva. O jej živote však toho vieme minimum. Podľa legendy to bola dcéra sv. Petra, ktorá zomrela v Ríme, kam prišiel ohlasovať evanjelium Kristov apoštol aj so svojou rodinou.

Základ tohto tvrdenia je v sarkofágu, ktorý sa našiel nad jej hrobom. Je tam napísané: Aur. Petronille filiae dulcissimae. Predpokladám, že si ešte pamätáte z chémie latinský názov zlata: aurum. Nápis sa prekladal: Zlatej Petronele, najmilšej dcére.

Iné vysvetlenie však Aur. považuje za meno - Aurélii Petronele, najmilšej dcére; a hovorí, že bola dcérou kresťanského konzula, ktorý mal prastarého otca Títa Flávia Petronia. Konzul totiž pochádzal z rodiny Aurélia, čo bolo jej prvé meno. Druhé bolo Petronilla, slovensky Petronela. To by vysvetľovalo aj to, prečo bola pochovaná v Domitilliných katakombách. A tak som to našiel aj na internete: Petronela znamená pochádzajúca z rodu Petroniovcov.

Dnešné oslávenkyne nie sú jediné, ktorých okolnosti týkajúce sa mena nie sú jasné. Kiežby však ony samy boli svetlom, ktoré robí jasné, krásne dni ľuďom, ktorí s nimi žijú. A dúfam, že sa nenahnevajú, ak toto pranie rozšírim na všetky ženy, ktoré osvetľujú náš život.

Bledomodrý Šandorko

„Pani, prosím vás, zavolali by ste mi sanitku? Bola som s dieťaťom u kardiológa.“ Zdvihla som hlavu od monitora počítača. Predo mnou stála mladá maminka s malým bábätkom na rukách. Bol taký malý, že bol ešte stále zavinutý v bábätkovskej zavinovačke.

„Ako sa voláte, pani?“ položila som jej obligátnu otázku.

„Šandorová. Som z Handlovej. Sme tu už od rána, povedzte im to, prosím...“

Zatelefonovala som na dispečing, nahlásila som požiadavku a hovorím: „Pani Šandorová, je to vybavené... Sadkajte si, snád' to už nebude dlho trvať.“

Teplota vo vestibule nemocnice začala byť nepríjemná, a tak som sa mladej maminky opýtala, keďže sú tu už od rána, či nie je smädná. To je taký malý bonus zadarmo. Vodu, našťastie, máme.

„Nie, ďakujem. Mám vodu so sebou. Potrebovala by som však ísť na záchod. Postrážili by ste mi malého?“ s dôverou sa na mňa obrátila maminka.

„No toto... Na stráženie malých detí som ako stvorená!“ zafandila som si v duchu s úsmevom od ucha k uchu. Oči mi zažiarili. Pocit vlastnej dôležitosti v danej chvíli bol neopakovateľný. Aj nad hlavou mi čosi zablikalo.

Za toľkú dôveru som maminke podala kľúč od zamestnaneckých toaliet. Viem, možno to vyzerá smiešne, čo tu predvádzam, ale stáva sa, že občas nerobím z toho vedu. Mohla som jej povedať, že pre pacientov sú tam a tam, ale rozhodla som sa, ako som sa rozhodla. Podala som jej zlatý kľúčik a ona mi vložila do náručia vzácny poklad - malého spiaceho chlapčeka.

Opatrne som ho chytila a zahľadela som sa na batoliatko v zavinovačke. Na hlavičke malo bledomodrú čiapočku, z bledomodrej košielky mu vykúkali malé snedé rúčky, ktoré malo uložené na kreh-

kom, pokojne sa dvíhajúcim hrudníku. Jeho milá spiaca tvárička vyžarovala pokoj a vôbec mu nevadilo, že tá teta, čo sa na neho tak udivene díva, nie je jeho maminka. Asi som ho držala s láskou, pretože spával spokojne naďalej.

„Ty si ale ťažký,“ názorne som ho pohybom rúk hore-dole „odvážila“.

Kolegyňa vstala od stola a zvedavo si nás obzerala.

„Nechceš si ho podržať?“ spýtala som sa jej.

„Čo si,“ odvetila a znova si naľakane sadla za pracovný stôl.

„Možno sa jeho maminka nevráti a ja si budem musieť malého Šandorka adoptovať,“ vyslovené myšlienky plávali v priestore nemocničnej recepcie a ja som sa usmievala od uchu k duchu. To iba jeden z mnohých šaškov vo mne sa začal následne prejavovať.

„Ty si prípad,“ kolegyňa sa začala smiať ako na povel.

„Jáj,“ pokračoval šaško vo mne, „mňa by mal nejaký chlap držať na rukách! Namiesto toho ja držím na rukách budúceho chlapa.“

Nežne som ho automaticky pohojďovala a začala som so vzácnym pokladom chodiť po pracovisku. Šandorko spal spokojne a nerušene ďalej. Jemu na záchodík nebolo treba. Ešte si ho stále nosí so sebou.

„To je dobre, že spíš,“ prihovárala som sa chlapčiatku, „lebo keby si plakal, tak neviem, neviem... Isto by si spoznal, že tá tvár nad tebou nepatrí tvojej maminke. Musela by som sa tváriť ako rozprávkový vlk a tenkým hláskom povedať: ‚Nebojte sa, kozliatka, ja som vaša maminka,‘“ šaškovo pokračovalo.

Zdalo sa mi, že čas sa zastavil. Bledomodrý opar sa však po chvíli rozplynul, keď sa vo dverách zjavila Šandorkova prvá maminka. Ja som sa medzitým v jej neprítomnosti pasovala za maminku číslo

dva. Spiacu živú štafetu sme si láskyplne predali, pani sa už podakovala a ja som jedným očkom sledovala, ako miznú v priestoroch nemocnice.

To, čo som ešte uvidela, bolo krásne a dojímavé. Keďže maminka bola pár minút preč od dieťaťa, s láskou si ho pritúlila k sebe a celého ho zasypala lupeňmi nežných bozkov.

Bola som vďačná, že mi ich do cesty Dobrotivý prihral. V posledný mesiac som mala akosi viacej starostí, a tak mi nebolo vôbec, ale vôbec do smiechu. Aj šaškom vo mne došla reč. A to je už čo povedať! Tých pár minút, ktoré som prežila ako druhá Šandorkova maminka, som na starosti na chvíľu úplne zabudla. A po precitnutí sa tuším aj zmenšili. Podvedomie - nevedomie ich následne láskyplne zresetovalo. Ako inak? Veď všetky deti na svete sú naše.

Text: Veronika Hoffmannová

Foto: Silvia Kobelová

Ukradnutá recenzia Bratov Karamazovcov

„Kristus ma mučil celý život.“ Spomenul som si na tento citát od Dostojevského, ktorý som si z jedného čísla poľského dominikánskeho časopisu zapísal do ktoréhosi môjho zápisníka. Je to paradoxný výrok. Ako ho mohol mučiť ten, ktorý bol pred stovkami rokov umučený?

Simone Weil sa hlási do tejto diskusie ignorujúcej časopriestorové (aj žánrové) zákonitosti: „Kristus na kríži - najväčšie zlo vykonané na najväčšom dobre. Zamilovať si to znamená zamilovať si poriadok tohto sveta.“

Prichádzajú hostia

Ale my už žijeme v inej dobe, nie? Sme technicky mimoriadne vyspelí, posielame sondy na Mars, žijeme dlhšie. Nepotrebujeme náboženstvo, aby nás tu na Zemi zväzovalo, a hlavne dnes čelíme globál-

nym problémom ako napríklad zmena klímy, ktoré si pán Dostojevskij či pani Weil nevedeli ani predstaviť.

„Maj ustavične na pamäti, mládenec,“ z mosta doprosta a bez akéhokolvek úvodu prehovoril otec Paisij, „že svetská veda, spojená vo veľikánsku silu, zobrazila, najmä v poslednom storočí, všetko, čo nám sväté knihy uchovali ako odkaz nebies, a po krutej analýze vedcov tohto sveta nezostalo z celej niekdajšej svätynie celkom nič. Ale rozoberali po častiach a celok unikol ich zraku, postihnutému až

obdivuhodnou slepotou. Lebo celok stojí naďalej neochvejne pred ich očami a ani brány pekelné ho nepremôžu. Či nežil devätnásť storočí a či nežije aj dnes v duševných hnutiach jednotlivcov i v hnutiach ľudových más? Ešte aj v dušiach samých, všetko búrajúcich ateistov žije neochvejne ako predtým! Lebo aj tí, čo sa zriekli kresťanstva a broja proti nemu, sú bytostne odrazom tej istej podoby samého Krista a takými aj zostali, pretože doteraz ani svojou múdrosťou, ani zápalom srdca neboli schopní vytvoriť inú, vznešenejšiu predstavu o človeku a jeho dôstojnosti, ako je predstava, ktorú kedysi dávno vyznačil Kristus. A zo všetkých doterajších pokusov sa zrodili len spotvorené ohavy.“

Čo robiť, keď sú plány skrížené?

Musím zakročiť, ved' tento text mal byť recenziou a nie... „Človek odvtedy, čo zostal slobodný, nemá trvalejšej a mučivejšej starosti, ako čo najskôr nájsť toho, komu by sa klaňal. Ale človek hľadá niečo, čo je už nesporné, natolko nesporné, že všetci ľudia naraz prejavia ochotu všeobecne sa mu klaňať. Lebo starosť, ktorou sa umárajú tieto úbohé tvory, nie je len v potrebe nájsť niečo také, pred čím sa skloním ja alebo niekto iný, ale nájsť niečo také, čomu by uverili všetci a začali by sa mu klaňať, no rozhodne všetci spolu. Táto potreba všeobecnosti klaňania sa je najväčšou trýznou každého jednotlivého človeka i ľudstva ako celku od začiatku vekov.“

Pokus o záchranu reputácie s perspektívou pozície editora inzerátov v KN

Ospravedlňujem sa, na chvíľu som priam inštinktívne podľahol autorite veľkého sevillaského inkvizítora, na čo, žiaľ, doplatíš Ty, milý recenzie chtivý čitateľ, lebo počet znakov pre ňu vyhradený sa už viac než takmer vyčerpal.

Bez záveru text ale zostať nemôže. Preto dajme priestor zaujímavej myšlienke z druhého konca názorového spektra,

Fiodor Michajlovič Dostojevskij

nech.. „Dobre si vedel, že Tvoj veľký čin sa uchová v knihách, prenikne do hlbiny času a ku krajným hraniciam zeme, a dúfal si, že aj človek, podľa Tvojho príkladu, zotrvá pri Bohu a nebude potrebovať zázrak. Ale nevedel si, že len čo človek odvrhne zázrak, zaraz odvrhne aj Boha, lebo človek nehľadá ani tak Boha, ako zázraky. A keďže človek nie je schopný vydržať bez zázraku, navyrába si nové, už vlastné zázraky, a bude sa koriť už aj zarietavačovým čarám a babskému bosorovaniu, hoc by bol sto ráz buričom, kacirom a bezbožníkom. Nezostúpil si z kríža, keď sa Ti posmievali a provokovali Ťa volaním: Zostúp z kríža a uveríme, že si to Ty! Nezostúpil si zas len preto, lebo si nechcel zotročiť človeka zázrakom a túžil si po slobodnej viere, nie po takej, čo sa zakladá na zázraku. Túžil si po slobodnej láske, a nie po otroctvom nadšení nevoľníka pred obrovskou mocou, ktorá ho raz navždy ohromila...“

Peter Pikulík, OFMConv, ale z väčšej časti Fiodor Michajlovič Dostojevskij

To najlepšie, čo máš

„Dostala som veľa darov, ale neviem s nimi zaobchádzať,“ pomyslela si Angelika, keď v jarných lúčoch slnka kúpala svoju tvár sediac na lavičke v parku. Okolo nej pobehovali deti a ona im v kútiku srdca závidela, ako vedia svoje dary nezištne rozdávať. Na rozdiel od nej.

Angelika obdivovala spontánnosť a úprimnosť detí pri hre, ktoré všetko prežívali tu a teraz a naozaj. Ona sa naučila v živote a so životom špekulovať a žiaľ, za čo sa najviac nemala rada, aj obchodovať. Dobre vedela, prečo to všetko robila. Jednoducho túžila, aby ju mal niekto rád. A naivne si myslela, že láske si možno kúpiť. Raz bol „menou“ jej dobrý výzor, inokedy zase nevšedný výtvor, ktorý onedlho vystriedal dokonalý, takmer mužský výkon so železnou vôľou, ale s prázdny srdcom, ba dokonca jej obchodnícky duch využíval aj jej mimoriadne vzácne duchovné dary, aby ich ponúkla... za lásku.

„Aká som smiešna,“ hovorila si v to jarné popoludnie, keď si s jasným vedomím prechádzala svoje „obchodné ponuky“, ktoré už za tie dlhé roky povystavovala vo svojom obchode s názvom Život. „Mala by som s týmto obchodom navždy skončiť,“ presviedčala Angelika seba samú. „Ved' je to také naivné a ponížujúce predávať svoje dary, svoje talenty a chcieť si za ne kúpiť niečo, čo sa kúpiť nedá a ani nesmie. Ako to čítala nedávno? „A keby človek za lásku chcel dať všetky bohatstvá svojho domu, len by sa opovrhlo ním.“

Keď už slnko páliło tak silno, že Angelikine oči cítili z neho únavu, zazdalo sa jej, že s pravdou je to tak ako s pohľadom do slnka. Ťažko sa znáša. Doslova bolí. A zdá sa, že lepšie je ukryť sa pred nimi.

„Ale ako môžem svoje dary darovať ľuďom okolo mňa tak jednoducho a tak nezištne ako tieto deti? Ved' vo svojej jednoduchosťi ani nevedia, akým sú darom pre svoje okolie.“ Angelika však deti už iba počula, lebo musela pred horúcim slnkom zavrieť oči.

V istej chvíli pocítila, že pred ňou niekto zastal. Zakrýval ju tieň vysokého človeka nad ňou. Angelika čakala, že „tieň“ určite odíde, ale niekto zjavne vytrvalo stál nad ňou a rovnako intenzívne čakal, kedy otvorí oči. No nechcelo sa jej otvoriť oči, nechcelo sa jej rozprávať sa s niekým, bola spokojná, že môže nerušene rozmýšľať sama nad sebou.

„Vidím, že si užívaš jarné slniečko!“ zaznel nad ňou známy hlas. Angelika sa strhla. Bol to Patrik, jej kolega, pred ktorým radšej vždy utekala.

„Nechceš k tomu vitamínu D aj kávu? Pozývam Ťa!“

Vôbec sa jej nechcelo ísť s niekým na kávu. A už vôbec nie s Patrikom. Naháňal jej strach. Ako všetci tí dokonalí muži, ktorých poznala. Ale spomenula si, ako jej nedávno niekto múdry povedal: „Obetuj Bohu to najlepšie, čo máš.“ A v tejto chvíli musela naozaj obetovať to najlepšie, čo mala. Svoje súkromie, svoj vnútorný svet, v ktorom jej bolo tak dobre. A možno aj svoje predsudky voči „pánovi Dokonalému“. Vedela však, že toto nebude obchod. Bolo to pozvanie.

Angelika pomaly otvorila oči a usmiala sa na Patrika: „No, vôbec sa mi nechce ani rozprávať, ani ísť na kávu, ale možno práve preto by bolo dobré, keby som tvoju ponuku prijala.“ Patrik jej úsmev opätovoval a opýtal sa: „Tak, ktorú si vyberieš? V tomto meste poznám všetky.“ „Hm, pán Dokonalý sa nezaprie,“ v duchu si zašomrala a vedomá si vlastnej krehkosti, ale aj túžby darovať to najlepšie, čo má, vstala z lavičky a jedným dychom vyslovila: „Pod'me do tej, čo patrí OTCOVI!“

Margaréta Lúčna

Stat' sa svätými spolu

Alberto Michelotti a Carlo Grisolia

Blahorečení už boli členovia jednej rodiny, kňazi a ich duchovné deti, zakladatelia reholí a ich členovia, dokonca aj manželia. Spoločné blahorečenie dvoch priateľov sa v dejinách Cirkvi síce zatiaľ nevyskytlo, no možno sa onedlho daná skutočnosť zmení. Existujú už totiž dvaja horúci kandidáti na toto prvenstvo. Sú nimi členovia hnutia Fokoláre a zároveň priatelia Alberto Michelotti a Carlo Grisolia.

Alberto a Carlo nielen že boli priateľmi, ktorí sa navzájom ťahali ku svätosti, ale aj zomreli v približne rovnakom čase - v ten istý rok v priebehu 40 dní. Ich priateľstvo nebolo len „ľudské“, založené na vzájomných sympatiách či zhode pováh. Malo i svoj duchovný rozmer zastrešený členstvom v hnutí Fokoláre. A obom im pomáhalo rásť.

Rodina, farnosť, spoločenstvo

Alberto Michelotti sa narodil 14. augusta 1958 v Janove v Taliansku. Bol rodeným vodcom. Už v mladosti sa aktívne zapájal do činnosti vo farnosti ako člen Katolíckej akcie pre chlapcov a katechéta. Zlom v jeho živote nastal, keď do farnosti prišiel kňaz Mario Terrile, ktorý mu priblížil myšlienky hnutia Fokoláre. Prioritou Albertovho života sa odvtedy stala Božia láska a samozrejmosťou každodenné prijímanie Eucharistie a snaha žiť svoj obyčajný život čo najlepšie - poctivo študovať, byť úprimný vo vzťahoch, pomáhať, kde je to možné.

Rovnaké ideály vyznávali viacerí jeho priatelia z Fokoláre, rozumel si však najmä s jedným z nich - s Carlom Grisoliom. Carlo sa narodil 29. decembra 1960 v Bologni. Krátko po jeho príchode na svet utrpela rodina veľkú stratu, keď na leukémiu zomrela jeho o rok staršia sestra Fiorella. Rodičia vtedy našli útechu v hnutí Fokoláre. Na rozdiel od Alberta teda Carlo medzi fokolárinmi vyrastal od narodenia. Zakladateľka hnutia Chiara Lubichová mu

Priatelia Carlo Grisolia a Alberto Michelotti

dala nové meno „Vir“, čo znamená „Silný človek“. S pomocou Božej milosti totiž na seba intenzívne pracoval. Snažil sa prekonať svoje nedokonalosti, plachosť či tendenciu uzatvoriť sa do seba.

Podobne ako Alberto, aj on sa aktivizoval vo farnosti - viedol skupinu dobrovoľníkov zameranú na pomoc núdznym, pripravil krížovú cestu aj pre okolité farnosti. Napriek tomu, že city boli preňho dôležité, dokázal sa nad ne povzniesť. Jednému svojmu priateľovi raz napísal: „Nikdy sa netráp, či cítiš, alebo necítiš Boha. Skoč

aj do tmy, pretože je to často jediný spôsob, ako nájsť svetlo. Nestrácaj čas. Ktovie, koľko ľudí čaká na objavenie Boha prostredníctvom teba.“

Sám nedokážem nič

Alberto a Carlo sa stretli sa v roku 1977 v mládežníckej skupine Gen (nové generácie chlapcov a dievčat), v ktorej sa sa stal o dva roky neskôr Alberto vedúcim. Obaja mali radi hory, knihy a poéziu, kým však Alberto bol racionálny typ, Carlo bol skôr citový, miloval hudbu a skladal piesne vyjadrujúce jeho životný postoj.

Táto rozdielnosť pováh im však nebránila žiť intenzívne pre Boha aj vo svojom priateľstve a snažiť sa dosiahnuť evanjeliový ideál zjednoteného sveta, ktorý je nosnou myšlienkou Focoláre. V centre ich priateľstva sa ocitol Ježiš, ktorému obetovali všetky svoje ťažkosti, boje, zlyhania, ale i víťazstvá. Často si na malé papieriky písali odkazy, ktorými sa navzájom povzbudzovali ku svätosti. Boli si navzájom oporou. „Sám?“ píše Alberto. „Sám nič nedokážem. Ale s ostatnými, s Gen, je to možné.“

Rast vo vzťahoch

Alberto dosahoval vynikajúce výsledky už ako stredoškolský študent, no na vysokej škole kráčať od úspechu k úspechu. Napriek tomu zostával pokorný. Dar svojej výnimočnej inteligencie považoval za prostriedok služby pre iných. Cítil, že je povinný sa oň deliť a pomáhal svojim spolužiakom pri štúdiu, a to i napriek tomu, že prostredie, kde a nachádzal, bolo veľmi konkurenčné: „Každý tu myslí sám na seba a vzťahy, ktoré sa tu budujú, sú zamerané len na štúdium. Pred Vianocami som dostal nápad. Bežal som do obchodu kúpiť pohľadnice a potom som ich poschovával do zošitov svojich spolužiakov. Počas hodiny sa každý jeden z nich na mňa otočil a usmial. Povedali, že toto je ten najkrajší darček, aký mohli dostať - pretože ho vôbec nečakali.“

Vnímal, že jeho život sa mení i v duchovnom rozmere. „Niekedy, keď viem, že v meste už bude odslúžená len posledná sv. omša, odídem skôr z univerzity, prestúpim z jedného autobusu na druhý, len aby som sa stretol s Ježišom v Eucharistii. A potom si zrazu pomyslim: ‚Alberto, pred mesiacom by si takéto veci nerobil pre nikoho. Ani pre svoju priateľku.‘“

Smrť v mladosti

Život Alberta sa skončil nečakane. Tragicky zahynul pri horolezeckom prechode horského masívu Argentera 18. augusta 1980. Carlova krížová cesta sa začala len o deň neskôr - 19. augusta 1980. Práve vtedy mu totiž diagnostikovali rakovinu s predpokladom rýchleho konca.

Carlo sa rozhodol obetovať svoje ťažkosti za trpiacich ľudí, za svoju farnosť i zjednotenie sveta. Priateľom odporúčal: „Buďte vždy pripravení odovzdať život jeden druhému.“

Veľké fyzické utrpenie znášal s trpezlivosťou a rozhodnutím pripodobniť sa Ježišovi Opustenému. Ľudia svedčili o tom, že ten, kto sa k nemu priblížil, cítil posvätnú atmosféru a často pri ňom zažil i prítomnosť Boha. Carlo zomrel po 40 dňoch od stanovenia diagnózy, 29. septembra 1980.

Hoci pôvodne sa uvažovalo len o procese kanonizácie Alberta Michelottiho, napokon bol ako vzor hodný nasledovania uznaný aj Carlo Grisolia. To, ako znášal chorobu, bolo mnohými (aj kresťanstvu ideovo vzdialenými) ľuďmi ohodnoteného ako „milosť zhora“. Kľúčovým sa však stal najmä ich spoločný životný ideál, ktorý im predostrela Chiara Lubichová a ktorý sa oni rozhodli zo všetkých síl nasledovať: „Stať sa svätými spolu.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: www.focolare.org;
www.santiebeati.it; www.santiebeati.it
Foto: www.lafedelta.it

Milé deti, aké úžasne je mať rodinu – však? Ale čo je to rodina? Alebo kto?

„Rodina je miestom lásky a života. Miestom, kde láska rodí život.“ Sv. Ján Pavol II.

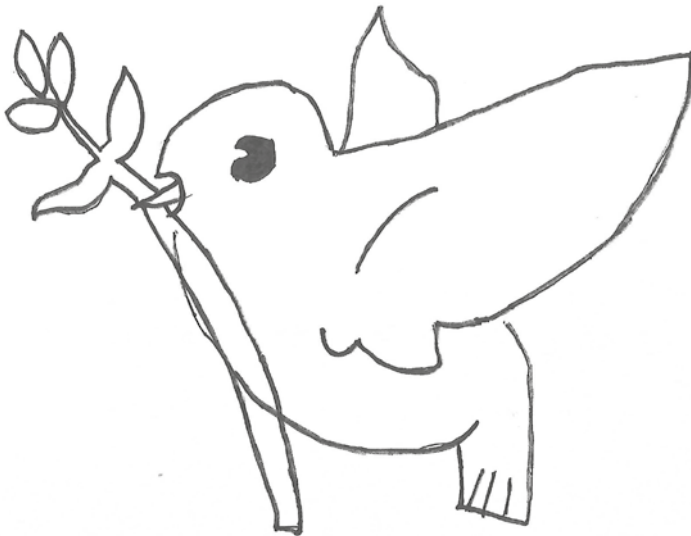
Rodina, to ste vy, ocko a maminka, sestra a brat; rodina sú starí rodičia, sesternice, bratrance, teta, ujo. Je naozaj super, že nie sme sami – čím nás je viac, tým nám býva veselšie.

Musíme byť Nebeskému Ockovi vďační za rodinu, lebo každý to šťastie nemá... Môžeme sa za tých, ktorí rodinu nemajú, napríklad pomodliť a vytvoriť im tak duchovnú rodinu.

Duchovná rodina je tiež veľmi vzácna, je to spoločenstvo ľudí, ktorí sa majú radi, vzájomne si pomáhajú, modlia sa za seba a stoja pri sebe v dobrom aj v zlom ako ozajstná rodina! Takú rodinu máme napríklad aj v nebi – našich svätcov –, ale i tu medzi nami si takú rodinu môžeme vytvoriť.

Ako hovorí Pán Ježiš: „Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka.“ Napokon, Pán Ježiš nás tiež volá svojimi bratmi a sestrami, a tak by sme sa aj mali k sebe navzájom správať – ako k bratovi či k sestre.

Tak nech nám v tom pomáha aj Duch Svätý, ktorého si môžete vymalovať. Nakreslil ho pre vás náš kamarát Matejko Turanský.

Nezabudnime, že v júni nás okrem konca školského roka čakajú aj krásne sviatky:

- 3. 6. – Najsvätejšie Telo a Krv Kristova
- 11. 6. – Najsvätejšie Srdce Ježišovo
- 12. 6. – Neпоškvrnené Srdce Panny Márie
- 20. 6. – Deň otcov

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

K R Í Ž O V K A

Tajnička krížovky ukrýva dokončenie výroku sv. Ignáca z Loyoly: „Nemôže byť väčšieho omylu v duchovných veciach, ako chcieť spravovať ...“

Pomôcky: asonancia, erudovaná, Kim	Odobratá vzorka povrchovej vrstvy	Tvar s nízkym odporom vzduchu	1. časť tajničky	Usporiadanie mnohých za sebou	Básnická ozdoba	implantát, skelum	Chemická značka prvku bór	Otvory v múre, obyčajne zasklené	Vzpriamený sa nehýbal	ŠPZ mesta Prešov	Kus zeme obklopený morom	Mária skrátené
Gyps, vypálený sadrovec						Prieliv v Turecku Staroveký pozdrav						
Vodorovná plošina (pri dome či v teréne)							Vofakto Zvolanie na psa „prines!“					
Odborne vzdelaná, učená										Ukazovacie zámeno „tam“		
Špicatý tvrdý výbežok na hlave zvierat				Krajina v južnej Ázii ŠPZ mesta Košice						Rýchlosť (značka) Jednotka sily (Newton)		3. časť tajničky
	Bojový nôž Vínna réva					Predložka Tmavo, pochmúrne		Predložka s 2. pádom	Čuchový orgán Patriaci Justínovi			
Uved' do stredovej polohy										Predložka vo po česky Macao (kód)		
Inhalovať (skratka)				Central European Time Padla nižšie				Rozum Dôverný pozdrav pri lúčení			Skupina vitamínov Takto, hľa (zriedkavo)	
Predložka so 4. pádom			Časté meno v Kórei Vytrhávať burinu				Chudoba, bieda (expresívne) Jarmok					
Časť vsadená do organizmu										Spojka Predložka so 7. pádom		Mužské meno 24. 12.
Štát v južnej Amerike					Kypri pôdu pluhom			Prehŕňa sa vo vlasoch Oprávnená práv. osoba				
	Tón c zvýšený o poltón Svätý (skr.)				Ukrajinsko-slovenská rieka	Lov, chytačka Rímska číslica 1000				High Definition Rímska číslica 500		
Nespratný darebák po anglicky						2. časť tajničky Dusík (značka)						
Zariadenie na prepravu do vyšších poschodí						Fáza mesiaca				Chemická značka prvku amerícium		

Ak pošlete správne riešenie tajničky na adresu bartolomejpd@gmail.com do 22. júna 2021, zaradíme vás do žrebovania o historický román Jozefa Braneckého Fráter Johannes.

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „úľavou pre dušu.“

Výherkyňou sa stala pani Mária Buchárová. Srdečne blahoželáme!

Prípravila Mária Suríková

Farská kronika od 1. do 31. mája 2021

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Filip Mitický
Karolína Vidová
Samuel Horňák
Adam Ondrej Bielek
Adam Bobocel
Lukáš Cachovan
Šimon Fazika
Nikolaos Giakas
Vivien Hajsterová
Maxim Hrušecký
Nella Karvayová
Dominik Kmet'
Erika Krebesová
Alex Maluš
Laura Mečiarová
Tamara Mečiarová
Norbert Ján Oláh
Miloš Podoba
Nella Stanislava Saková
Marek Matejov
Alexander Kútny

Manželstvo uzavreli:

Lukas Šiška - Petra Fašungová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Juliana Mokrú, 89 r.
Ján Chrenko, 59 r.
Július Oláh, 56 r.
Ivan Kopanický, 72 r.
Anna Mokrú, 71 r.
Jozefína Vicianová, 81 r.
Valéria Kmet'ová, 93 r.
Mária Dufeková, 84 r.
Pavol Píš, 64 r.
Mária Vinczeová, 75 r.

Hľadáme spolupracovníkov do redakcie!

*Ak máte dar tvorivosti, viete písať alebo
citíte povolanie akokoľvek inak pomáhať far-
skému časopisu Bartolomej, budeme radi,
keď sa nám ozvete a pridáte sa k nám.
Píšte na: bartolomej@farapd.sk*

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,50 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Marek Sabol, Dominik Kučera,
Jozef Durkot, Elena Cagaňová,
Anna Gálová, Bernadetta Juríčková,
Štefan Kollár, Zuzana Liptáková,
Mária Melicherčíková, Dagmara Pavlove,
Mária Pytlová, Katarína Šimkovičová,
Eva Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 18, 19, 36 - Mária Melicherčíková
str. 2 - Štefan Kollár
str. 15 - Silvia Kobelová
str. 35 - Jakub Straňanek
(www.jakubstranek.sk)

Tlač: Alfa print, s.r.o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Piatkové chvály piaristickej duchovnej rodiny sa konajú po sv. omši o 18:30 hod.

Kostol sv. Terézie z Lisieux, sviatosť birmovania, 30. mája 2021

